

A Pécsi Ítéltábla a Várady és Váradi Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Litter & Bíró Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen sajtóhelyreigazítás elrendelése iránt indított perében a.....Törvényszéken 2016. június 03. napján kelt számú ítélet ellen az alperes által 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 38.100 (harmincnolcezer-egyszáz) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 19.000 (tizenkilencezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívására - 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerit **B.** svájci állampolgár a felperes többségi tulajdonosa, élettársa **Cs.** a felperes igazgatóságának elnöke, továbbá tagja és ügyvezetője a budapesti székhelyű **S. Kft.-nek**.

A ... Bíróság .../26. számú, illetve az azt felülbíró ... Törvényszék .../9.számú ítéletében bűnösnek mondta ki **B.** és **Cs.** vádlottakat társtettesként elkövetett versenytárs utánzásának büntetében, s a vádlottakat próbára bocsátotta.

... Város Önkormányzata és a **P. Zrt.**, mint eladók szindikátusi szerződés megnevezésű okiratot írtak alá 2013. február 15-én **B.** vevővel. A szindikátusi szerződés VIII/2. pontjában a vevő vállalta, hogy a **Zs.** cégcsoport alaptevékenység folytatását biztosító - az átadási dokumentum mellékletében tételesen megjelölt - vagyoni értékű jogokat a cégcsoport bármely tagja, más gazdálkodó szervezet javára nem ruházza át, semmilyen módon nem engedi át, nem terheli meg 10 esztendeig, ezen időtartam közös megegyezéssel újabb 10 évre meghosszabbítható. Rendelkezést tartalmaz továbbá a szerződés arról, hogy a **Zs.** márkanév a fenti időpontot követően sem idegeníthető el és nem terhelhető meg, a vevő az oltalmi idő törvényi lejártáig fenntartására kötelezett.

A S. Kft. 2014. augusztus 8-án védjegy-átruházási szerződést kötött a felperessel. Ezt a megállapodást mindkét fél képviselőjében Cs. írta alá, a felperes esetében S. igazgatósági tag ellenjegyezte. Ebben rögzítették a felek, hogy a S. Kft. 2013. augusztus 7-én az alicanté-i székhelyű B. Hivatalnál (a továbbiakban: Hivatal) védjegy bejelentést tett, amelynek tárgya a Zs. megjelölés volt. A Hivatal 2013. december 12-én (011997641. szám alatt) lajstromozta a S. Kft. javára a megjelölést, az oltalom a szerződés szerint hatályosan fennáll 2023. augusztus 7-ig. A hivatkozott megállapodás azt is rögzíti, hogy a fentiek szerint bejelentett és oltalomban részesített közösségi védjegy alapján a S. Kft. a Hivatal útján a Sz. Világszervezetnél (WIPO) 2013. szeptember 19-én nemzetközi védjegy-bejelentést, úgynevezett az oltalom utólagos kiterjesztésére irányuló kérelmet nyújtott be a felsorolt tagállamokat illetően. Ezt a kérelmet az U.H. elutasította, a többi országban az eljárások folyamatban voltak a megállapodás aláírásának idején. A szerződés 7. pontja szerint a S. Kft. valamennyi a fenti lajstromszámú közösségi Zs. védjegyet a jelenleg folyamatban lévő nemzetközi védjegy-bejelentéssel átruházta a felperesre. Ezt a megállapodást a WIPO 2014. augusztus 12-én 118644. szám alatt nyilvántartásba vette.

A NAV nyomozói 2016. április 26-án a felperesnél ellenőrzést tartottak, költségvetési csalás és más bűncselekmény miatt büntetőeljárás indult, amely jelenleg is folyamatban van. Erről a NAV sajtóreferense nyilatkozott.

Az alperes által működtetett ... hírportál 2016. április 28-án „Lopják a Zs.t?” címmel az alábbi cikket jelentette meg:

„Koránt sincs vége a Zs. gyár körüli botrányoknak: a manufaktúra tulajdonosai előbb órahamisítási ügybe keveredtek, majd a Zs. védjegy körül is machináltak. A legdurvább ügy a gyár életében viszont a mostani NAV akció lehet.

Forrásaink szerint csomagtartóban lophattak ki - ismeretlen elkövetők - porcelánokat agyárból, valószínűleg a NAV emiatt csapott le kedden a manufaktúrában. Informátorunk szerint nem egyszeri alkalom volt, hogy nem hivatalosan, különböző helyekre csomagtartóban szállítottak nagy értékű porcelánt.

Nem tudni ez hányszor történhetett, a részletekről a NAV a nyomozás érdekeire hivatkozva nem közöl információt. Egyes vélemények szerint ezzel költségvetési csalást (adócsalás) büntették követtek el, mert így elkerülhették az adó megfizetését."

A továbbiakban a cikk az órahamisítással, valamint a „... védjeggyel” kapcsolatos fejtegetéseket tartalmaz, majd pedig a büntetőtörvénykönyvnek a költségvetési csalásra vonatkozó szabályait ismerteti.

A felperes 2016. április 29-én helyreigazítást kért az alperestől, az alábbi közlemény közzétételét kérve:

A ...hu hírportálon 2016. április 28. napján közzétett „Lopják a Zs.-t?” című cikkben valótlanul állítottuk, hogy

„a manufaktúra tulajdonosai előbb órahamisítási ügybe keveredtek, majd a Zs. védjegy körül is machináltak”, továbbá, hogy „A többségi tulajdonos B. másfél évvel ezelőtt órahamisítási botrányba keveredett, amiért jogerősen elítélték próbaidőre bocsátással”, illetőleg „ezzel a húzással azt érték el, hogy a S. a Zs. neve alatt dobjon piacra ékszereket, drágaköveket, órákat, vagy éppen üveg-, porcelán- fajanszárut”, ezt követően azt, hogy „Forrásaink szerint csomagtartóban lophattak ki - ismeretlen elkövetők - porcelánokat a gyárból”, valamint Informátorunk szerint nem egyszeri alkalom volt, hogy nem hivatalosan, különböző helyekre csomagtartóban szállítottak nagy értékű porcelánt.

A valóság ezzel szemben az, hogy **B.** többségi tulajdonos soha nem keveredett órahamisítási botrányba, hamisítás miatt büntetőeljárás nem indult ellene. Továbbá hamis színben került feltüntetésre **Cs.** eljárása a **B.** Hivatal előtt, amely semmiképpen nem nevezhető machinálásnak. Továbbá nem történnhetett csomagtartóban való lopás sem, illetőleg valótlanul állítottuk, hogy nem hivatalosan szállítottak csomagtartóban különböző helyekre nagy értékű porcelánt. A valótlan tényközlésért a felperes neve-től ez úton is elnézést kérünk. Kérte továbbá, hogy a sérelmezett cikket a hírportálról töröljék.

Az alperes a helyreigazítási kérelmet nem teljesítette.

A felperes keresetében az alperes alábbi helyreigazító közlemény közzétételére kötelezését kérte: A felperes neve többségi tulajdonos **B.** soha nem keveredett órahamisítási botrányba, hamisítás miatt büntetőeljárás nem indult ellene. Hamis színben kerül feltüntetésre **Cs.** eljárása a **B.** Hivatal előtt, amely semmiképpen sem nevezhető machinálásnak. Nem történnhetett csomagtartóban való lopás sem, illetőleg valótlanul állítottuk, hogy nem hivatalosan szállítottak csomagtartóban különböző helyekre nagy értékű porcelánt. A valótlan tényközlésért a felperes neve-től ezúton is elnézést kérünk."

Az alperes a kereset elutasítását kérte elsődlegesen arra hivatkozással, hogy a felperesnek nincs keresetösségi joga, mert a cikk nem a felperesre, hanem annak tulajdonosára és igazgatósági elnökére tartalmaz állításokat, márpedig személyiségi jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest az alábbi helyreigazító közlemény közzétételre kötelezte: A 2016. április 28. napján közzétett „Lopják a **Zs.t?**” című írásunkban valótlanul állítottuk, hogy csomagtartóban lophattak ki - ismeretlen elkövetők - porcelánokat a.....gyárból és emiatt csapott le kedden a NAV; továbbá azt is, hogy nem egyszeri alkalom volt, hogy nem hivatalosan, különböző helyekre csomagtartóban szállítottak nagy értékű porcelánt. Ezzel szemben tény, hogy a cikk megjelenését megelőzően néhány nappal a NAV ellenőrzést tartott a gyárban, ezzel kapcsolatban nyomozás folyik, amely még nem zárult le. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta az alperes által megjelentetett cikk egészét, a szöveggörnyezetet, s arra a következtetésre jutott, hogy a felperesnek van keresetösségi joga, mert maga a cím is a **Zs.t** jelöli meg (Lopják a **Zs.t?**), bevezetőjében is azt rögzíti, hogy koránt sincs vége a **Zs.** gyár körüli botrányoknak. Közli, hogy forrásai szerint csomagtartóban lophattak ki porcelánokat agyárból és emiatt csapott le a NAV. Az kétségtelen, hogy megnevezi **B.t** és **Cs.-t**, de úgy, mint a felperes többségi tulajdonosát és annak feleségét. Mindezek a bíróság álláspontja szerint szorosan a felpereshez köthető állítások, a felperesre dehonesztáló, mert azt a képzetet keltik, hogy nem megfelelő emberek kezében van a gyár sorsa. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 13. számú polgári kollégiumi állásfoglalására és a(...) eseti döntésére, amely szerint a jogi személy az alkalmazottja, tagja vagy tisztségviselője nevében nem kérhet sajtó-helyreigazítást, ha a közlemény kizárólag valamelyik alkalmazottját, tagját vagy tisztségviselőjét jelöli meg. Azonban a munkáltató saját nevében kérhet helyreigazítást, ha a sajtóközlemény a jogi személyt is sérti.

Maga az alperes közli a cikkben, hogy a NAV a nyomozás érdekeire hivatkozva részletekről nem közölt információt. Így nem lehet azt tudni, hogy az alperes pontosan mire alapozta állítását. Azt sugallja, hogy az adójogi szabályok megkerülésével vittek ki a gyárból több alkalommal porcelánokat és ezzel költségvetési csalást követtek el, másrészt állítja, hogy nagyon laza az ellenőrzés a gyárban. Mindez pedig törvénytelen, csalárd gazdálkodásra utal. Az pedig irreleváns a per eldöntése szempontjából, hogy végig feltételes módon fogalmaz a cikk. A cikk egészét

figyelembe véve az újságíró azt állítja, hogy bűncselekményeket követnek el a **Zs.**ban azzal, hogy csomagtartóban visznek ki árukat ismeretlen elkövetők, sőt nyomatékossítja is azzal, hogy idézi a költségvetési csalás Büntető Törvénykönyv szerinti tényállását, annak büntethetőségi tételeivel együtt. Ezért e részében helyt adott a keresetnek és az alperest helyreigazítás közzétételére kötelezte, míg a felperes egyéb helyreigazítási igényét alaptalannak találta.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása érdekében az alperes fellebbezett. Felvetette az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének lehetőségét is. Fellebbezéséhez egy CD mellékletet csatolt annak igazolására, hogy nem valótlan az az állítás, ami szerint csomagtartóban lophattak ki - ismeretlen elkövetők - porcelánokat a gyárból. A fellebbezés szerint a hanganyagon hallható, hogy abban az egymással egyeztető felek azt próbálják meg kitalálni, hogy hogyan és kinek a csomagtartójában lehetséges a nagy értékű **G.** a **Zs.** Gyárból kivinni anélkül, hogy az az ellenőrzésen fennakadna. Hivatkozott arra is, hogy a NAV ... Bűnügyi Igazgatóságának sajtóreferense az MTI megkeresésére közölte, hogy költségvetési csalás és más bűncselekmények gyanújával indítottak büntetőeljárást, így valótlan tényállítást - a fellebbezéssel érintett részében - a cikk nem tartalmaz.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében fellebbezett részében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság - a fellebbezéssel érintett részében - a tényállást helyesen állapította meg, abból azonban téves következtetést levonva hozta meg a keresetnek helyt adó érdemi döntését.

A másodfokú bíróság egyetértett az alperes elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezésével és azt állapította meg, hogy a keresetben kifogásolt cikk a felperesre nézve nem tartalmaz olyan állításokat, amelyek sajtó-helyreigazítás iránti követelését megalapoznák.

Az nem vitás, hogy a Ptk. 3:1.§-ának (2) bekezdése értelmében a felperes, mint jogi személy is érvényesítheti személyhez fűződő jogait, így sajtó-helyreigazítás iránti eljárás kezdeményezésére is jogosult. A sajtó-helyreigazítás iránti igényre, mint a sajtó által a jogaiban megsértett fél részére biztosított speciális jogvédelmi eszközre is vonatkozik a Ptk. 2:54.§-ának (1) bekezdésében foglalt általános szabály, amely szerint a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni. Ebből pedig az következik, hogy az kérheti a sajtóközlemény tényállításainak, illetve tényközléseinek a helyreigazítását, akinek a személyére vonatkoznak, akinek a személyhez fűződő jogát megsértették.

E tartalmi kérdés elbírálásánál a Legfelsőbb Bíróság Pk. 12. számú állásfoglalásának II. pontja szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, azt valóságos tartalma szerint kell figyelembe venni és a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni. Mindezek együttes mérlegelése alapján jutott a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre.

A NAV sajtóreferense már 2016. április 26-án tájékoztatást adott arról, hogy „költségvetési csalás és más bűncselekmények gyanújával indítottak eljárást” a felperesnél. Ennek híresztelése, sajtóban való további közlése pedig - az egységes bírói gyakorlat értelmében - nem alapoz meg sajtó-

helyreigazítási igényt. Az alperes által közölt írás azon tényállítása tehát, hogy a felperesnél bűncselekmények, mégpedig egyebek mellett költségvetési csalás gyanúja miatt folyik nyomozás, való tény volt. Ebből már önmagában adódhat az az elsőfokú bíróság által az alperes terhére figyelembe vett következtetés, hogy „nem megfelelő emberek kezében van a gyár sorsa”. A cikk további - a felperes által kifogásolt - része lényegében találgatás, egyfajta következtetés - fel nem fedett informátorra hivatkozva - arra, hogy milyen cselekmények adhattak alapot a büntető eljárás megindítására. Ezek a közlések azonban „csomagtartóban lophattak ki - ismeretlen elkövetők - porcelánokat a ...gyárból” a felperesre nézve nem jelentenek olyan állítást, híresztelést, vagy való tény hamis színben való feltűntetését, amelyek a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12.§-ának (1) bekezdése értelmében a sajtó-helyreigazítási igényét megalapoznák.

Azok az indokok és értelmezések, amelyek miatt az elsőfokú bíróság az alperest helyreigazításra kötelezte a NAV tájékoztatása alapján megtehető. Ezt nem kellett a cikknek „sugallni”. Egyébként is az, hogy egy írás mit sugall, sajtó-helyreigazítás tárgya nem lehet, mert nem felel meg az Smtv. hivatkozott, a helyreigazítási igényt megalapozó feltételeinek (BDT 2014/10/154.). A másodfokú bíróság álláspontja szerint az az esetleges tény - akár való, akár valótlan -, hogy valakik lopnak a felperestől, nem a felperesről szóló elmarasztaló tartalmú állítás, az a felperes személyhez fűződő jogát nem sérti. Nem a felperesre nézve dehonesztáló, hiszen - ahogy a felperes igazgatósági tanácsának elnöke tanúvallomásaiban is elmondta - a felperes egy ilyen cselekményben sértett fél lenne, akinek érdekében áll, hogy az kiderüljön. Már csak azért sem a felperesnél kialakított „laza ellenőrzésre” kell következtetni az alperes cikkéből, mert abban szerepel az is, hogy az említett cselekmények célja feltehetően az adó fizetési kötelezettség elkerülése volt, ez következik a NAV közleményéből, hiszen költségvetési csalás gyanúja miatt indítottak eljárást. A dolgozói lopásokat - az általános élettapasztalat szerint - nem ebből a célból követik el. Nincs tehát a cikknek - a másodfokú eljárásban vizsgálendő részében - a való tény hamis színben való feltűntetését tartalmazó, vagy ilyen következtetés levonására okot adó tartalma. Az ugyan tény, hogy az alperes cikkének címe is a **Zs.**-t jelöli meg és a cikkben többször is szerepel a felperes neve, ez azonban önmagában nem jelenti azt, hogy a cikkben közölt állítások a felperes személyhez fűződő jogát sértenék, hiszen a fent részletesen kifejtettek értelmében az az állítás, hogy az adófizetési kötelezettség elkerülése érdekében csomagtartóban lophattak ki ismeretlen elkövetők porcelánokat a gyárból illetve, hogy nem egyszeri alkalom volt, hogy nem hivatalosan különböző helyekre csomagtartóban szállítottak nagy értékű porcelánt, nem a felperesre, mint jogi személyre nézve sértő állítás. A cikk a fentiekkel nyilvánvalóan a gyár vezetésére, tulajdonosára vonatkozó burkolt állítást tartalmaz, ők azok, akik az adófizetési kötelezettség elkerülése végett nem hivatalosan szállítanak ki árut a felperes termékeiből. E tekintetben azonban a felperesnek - az alperes hivatkozásának megfelelően - keresetőségi joga nincs, hiszen nem a felperesre, mint jogi személyre vonható le negatív, a jó hírnevét sértő következtetés. A cikk szerint a felperes az akitől lopnak, s nem az aki lop, márpedig a közfelfogás nem a sértettet ítéli el. Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte az általa hivatkozott bírói gyakorlatot, hiszen az egyértelmű a tekintetben, hogy bármely fél - jogi személy vagy alkalmazottja, tagja - felléphet jogai védelmében, de csak az őt ért sérelem körében érvényesíthet igényt.

Az a része pedig a cikknek, amely a költségvetési csalás büntetőtörvénykönyv szerinti tényállását, annak büntethetőségi tételeit ismerteti, szintén nem a felperesre nézve jelent bármiféle, a sajtó-helyreigazítás alapjául szolgálható nyomatékosító körülményt, hiszen a már hivatkozottak szerint a nyomozhatóság - a NAV - szóvivője hivatalos közleményt adott ki arra nézve, hogy költségvetési csalás miatt folyik eljárás a felperesnél. Az alperes cikke a költségvetési csalás gyanúja miatt folyamatban lévő büntető eljárás való tényéből vont le, a felperes személyhez fűződő jogát nem sértő következtetéseket, ezért a felperes helyreigazítás elrendelése iránti keresete alaptalan.

Mindezen indokokra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján - fellebbezett részében - megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

Szükségtelen lett volna ezért az alperes fellebbezésében indítványozott bizonyítás lefolytatása. Megjegyzi ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy nem is lett volna arra eljárásjogi lehetőség. A Legfelsőbb Bíróság 14. számú Polgári Kollégiumi állásfoglalása szerint a sajtó-helyreigazítási eljárásban a bizonyítás sajátos szabályai érvényesülnek. A sajtószerv már a peres eljárást megelőzően is csak akkor jogosult megtagadni a határidőben kért helyreigazítás közlését, ha a helyreigazítási kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfolható (Pp. 342.§-ának (2) bekezdése). A peres eljárásban pedig a törvény azzal a rendelkezéssel hárítja az alperes sajtószervre a bizonyítás terhét, hogy bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a közlemény kifogásolt tényállításainak valóságát nyomban igazolják, vagy a keresetben előadottakat nyomban megcáfolják (Pp. 345.§-ának (2) bekezdése).

A sajtó-helyreigazítási perben mindezek szem előtt tartásával és fokozott szigorúsággal kell tehát a Pp. 235.§-a (1) bekezdésének azt a rendelkezését alkalmazni, amely a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására is lehetőséget ad, ha az új tény, vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező tudomására (BDT 2014/11/172.). Az alperes azonban még ilyen körülményre sem hivatkozott fellebbezésében.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása következtében a felperes teljes egészében peresztes lett, így a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése értelmében a teljes első- és másodfokú perköltség viselésére köteles. A másodfokú bíróság ezért a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét felemelte és másodfokú perköltségben is marasztalta a felperest. Az alperest képviselő ügyvéd munkadíjának összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3) bekezdése, illetve (5) bekezdése alapján állapította meg. A per tárgyi-illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesül az illetékekről szóló 1990. XCIII. törvény 62.§-a (1) bekezdésének f) pontja alapján. A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése, illetőleg a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján a felperes köteles az államnak megfizetni.

Pécs, 2016. augusztus 05.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró